

RES POLITICAE

VII

RADA NAUKOWA

prof. zw. dr hab. Henryk C^WIEK – Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Instytut Nauk Politycznych i Bezpieczeństwa, Zakład Polityki Bezpieczeństwa, Dyplomacji i Historii Najnowszej

prof. AJD dr hab. Jerzy SIELSKI – Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Instytut Nauk Politycznych i Bezpieczeństwa, Zakład Przywództwa i Psychologii Bezpieczeństwa

prof. dr hab. Arkadiusz ŻUKOWSKI – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Nauk Politycznych

prof. nadzw. dr hab. Stanisław JACZYŃSKI – Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Humanistyczny, Instytut Nauk Społecznych

prof. AJD dr hab. Jerzy KAJETANOWICZ – Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Instytut Nauk Politycznych i Bezpieczeństwa, Zakład Geopolityki i Współczesnych Konfliktów

doc. et doc. PhDr František ŠKVRNDA CSc. – Wydział Stosunków Międzynarodowych, Uniwersytet Ekonomiczny w Bratysławie

prof. dr hab. Dariusz KOZERAWSKI – Akademia Obrony Narodowej, Wydział Bezpieczeństwa Narodowego, Instytut Strategii

dr hab. Ireneusz KRAŚ – Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Instytut Nauk Politycznych i Bezpieczeństwa, Zakład Geopolityki i Współczesnych Konfliktów

dr Anna ZASUŃ – Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Instytut Nauk Politycznych i Bezpieczeństwa, Zakład Przywództwa i Psychologii Bezpieczeństwa

dr Małgorzata KUŚ – Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Instytut Nauk Politycznych i Bezpieczeństwa, Zakład Polityki Lokalnej i Mniejszości Narodowych

LISTA RECENZENTÓW

prof. nadzw. dr hab. Andrzej SEPKOWSKI – Uniwersytet Łódzki; Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych; Instytut Studiów Politologicznych

prof. dr hab. Jerzy JUCHNOWSKI – Uniwersytet Wrocławski; dziekan Wydziału Nauk Społecznych

prof. nadzw. dr hab. Andrzej BONUSIAK – Uniwersytet Rzeszowski; Wydział Socjologiczno-Historyczny; Instytut Historii

prof. dr hab. Bruno DRWĘSKI – Paryski Instytut Języków i Kultur Wschodnich (INALCO), dyrektor zespołu badawczego przy Ośrodku Badań nad Europą i Eurazją INALCO, sekretarz generalny stowarzyszenia „Appel Franco-Arabe”

dr hab. Zbigniew SIEMIĄTKOWSKI – Uniwersytet Warszawski; Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych; Instytut Nauk Politycznych

prof. dr hab. Andrzej ANTOSZEWSKI – Uniwersytet Wrocławski; Wydział Nauk Społecznych; Instytut Politologii

dr hab. Andrzej DUBICKI – Uniwersytet Łódzki, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych, Instytut Studiów Politologicznych

dr hab. Ihor KRYWOSZEJA – Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Pawła Tycyny w Humaniu; kierownik Katedry Historii Ogólnej; dyrektor naukowy Polskiego Centrum Kulturalno-Oświatowego

Nadesłane do redakcji artykuły są oceniane anonimowo przez dwóch Recenzentów

PRACE NAUKOWE
AKADEMII IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

RES POLITICAE

pod redakcją
HENRYKA ĆWIEKA

TOM VII

Częstochowa 2015

Redaktor naukowy
Henryk **ĆWIEK**

Redaktorzy tematyczni
Jerzy **SIELSKI**
Anna **ZASUŃ**

Redaktor naczelny wydawnictwa
Andrzej **MISZCZAK**

Korekta
Paulina **PIASECKA**

Redaktor techniczny
Piotr **GOSPODAREK**

Projekt okładki
Sławomir **SADOWSKI**

PISMO RECENZOWANE

Podstawową wersją periodyku jest publikacja książkowa

© Copyright by Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2015

ISSN 1897-4066

Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19
www.ajd.czyst.pl
e-mail: wydawnictwo@ajd.czyst.pl

SPIS TREŚCI

CONTENTS

Wstęp	7
CZĘŚĆ I	
Dariusz GREGORCZYK	
Wybrane aspekty funkcjonowania Połączonego Systemu Ewidencji Danych o Przeciwniku (PSED) w latach 1977–1990	11
Selected aspects of the functioning of the <i>Interlinked System for Recognising Enemies</i> (SOUD) in the years 1977 to 1990 (Summary)	24
Jerzy KAJETANOWICZ	
Polskie wojska specjalne w polityce bezpieczeństwa państwa w okresie powojennym	27
Polish special forces in the security policy of the state (Summary)	41
Remigiusz WODZIŃSKI	
Działania Zbigniewa Brzezińskiego na rzecz Polski w czasie prezydentury Jimmy’ego Cartera w latach 1977–1981	43
The works of Zbigniew Brzezinski in the presence of the Polish affairs during Jimmy Carter’s presidency in the years 1977–1981 (Summary)	61
Anna MARCINKIEWICZ-KACZMARCZYK	
Propaganda antyniemiecka i antysowiecka w prasie podziemnej SZP-ZWZ-AK (1939–1944)	63
Anti-German and anti-Soviet propaganda in the underground press (Summary)	89
Małwina SIEWIER	
Z działalności służby śledczej Policji Województwa Śląskiego	91
On the activities inquiry service of Silesian Region Police (Summary)	115
Artur WARZOCHA	
Samorząd terytorialny w programach chłopskich partii centrowych i lewicowych w okresie międzywojennym	117
Local government in programs of peasant central and leftist parties in the interwar period (Summary)	128

CZĘŚĆ II

Mieczysław SPRENGEL, Katarzyna SPRENGEL

- Human Rights in Australia with a focus on women's rights 131
Prawa człowieka w Australii ze szczególnym uwzględnieniem kobiet (Streszczenie) ... 139

Jarosław JAGIEŁA

- Sztuka szpiegowskiej gry. Transakcyjne aspekty pracy
służb specjalnych 141
Transactional aspects of the work of the special services (Summary) 162

Jerzy OCHMANN

- Polski rodowód „wojowniczości” syjonizmu 163
Polish origin “belligerence” of Zionism (Summary) 197

Anna ZASUŃ

- Fundamentalizm w świetle wybranych koncepcji psychologicznych 199
Fundamentalism in the light of the selected psychological concepts (Summary) 212

Iwona LATKOWSKA

- Samobójcze zamachy terrorystyczne jako rodzaj gry politycznej
(w kontekście bezpieczeństwa XXI wieku)..... 215
Suicide terrorist attacks as a kind of political game (in the context of security
of the XXI century) (Summary) 225

Andrzej KUCHARWICZ

- Patologie w kredytowaniu „VIP-ów”. Studium przypadku 227
Pathologies in crediting VIPs. Case study (Summary) 236

Marcin PŁOSKI

- Cywilizacje i konflikt cywilizacji w świetle badań czasopisma
„Opoka w Kraju” 237
Civilizations and civilizations' conflict in the view of researches provided
in the journal “Opoka w Kraju” (Summary) 248

Jerzy ZDAŃSKI

- Polityka stosowania narzędzi komputerowych i systemów informacji
przestrzennej w projektowaniu bezpieczeństwa w Polsce..... 249
Policy of use of computer tools and information spatial systems in design of safety
in Poland (Summary) 259

Wstęp

Tematyka prezentowanego VII tomu „Prac Naukowych Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Res Politicae” jest różnorodna i mieści się w szeroko rozumianych obszarach nauk o bezpieczeństwie i nauk o polityce. Takie połączenie ma wiele zalet, gdyż obszary te stanowią dwie strony podobnych problemów, przedstawionych przez Autorów. Wynika to z faktu, iż zagadnienia związane z naukami o bezpieczeństwie i naukami o polityce nawzajem się uzupełniają, bo przecież polityka bezpieczeństwa zależy w dużym stopniu od sytuacji politycznej. Te spojrzenia na ów związek znajdują odzwierciedlenie w niniejszym tomie prac naukowych.

Autorzy w prezentowanym tomie trafnie ujęli wspomniane obszary nauki. Zebrany materiał został starannie pogrupowany z punktu widzenia chronologicznego. Pierwsza część tomu przedstawia problemy bezpieczeństwa i polityki z odległej perspektywy. Tematyka umieszczonych tu artykułów sięga do 1990 roku, a więc początków okresu transformacji. W drugiej części tomu zaprezentowano współczesne zagadnienia związane z naukami o bezpieczeństwie i naukami o polityce.

Zachęcam Czytelników do zapoznania się z interesującą lekturą.

Jerzy Sielski

Informacje o procedurze recenzowania

Procedura recenzowania pisma „Res Politicae” odpowiada najnowszym wytycznym Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z grudnia 2011 r.), zgodnym z obszarem nauki odpowiadającym profilowi pisma. Za najważniejsze wymogi związane z recenzowaniem tekstów zgłoszonych do Redakcji pisma „Res Politicae” uznaje się:

- powołanie przynajmniej dwóch recenzentów spoza jednostki (w tym przynajmniej jednego obcojęzycznego w przypadku konieczności recenzowania tekstów w języku obcym);
- tożsamość recenzentów danej publikacji nie jest ujawniana, natomiast redakcja zobowiązuje się regularnie uaktualniać na swojej witrynie internetowej listę recenzentów, którzy współpracują z pismem;
- redakcja zastosowała się także do sugerowanego przez MNiSzW „double-blind review proces”, zgodnie z którym recenzent i autor pozostają dla siebie anonimowi, lub składają deklarację o wzajemnym braku powiązań (osobistych, służbowych i in.) mogących wpłynąć na proces recenzowania;
- redakcja otrzymuje od recenzenta recenzję w formie pisemnej o jednoznacznej ocenie tekstu (dopuszczenia/niedopuszczenia do publikacji);
- zasady przyjęcia/odrzućenia publikacji są jawne, dostępne na witrynie internetowej wydawnictwa.

Powyższe informacje, a także pozostałe szczegółowe zasady recenzowania, Autorzy mogą znaleźć w broszurze MNiSzW: http://www.nauka.gov.pl/fileadmin/user_upload/ministerstwo/Publikacje/20110216_MNISW_broszura_210x210.pdf, Warszawa 2011.

Redakcja pisma „Res Politicae” zastosowała się także do zasad eliminowania tzw. „ghostwriting” i „guest authorship”. W związku z tym Autorzy są zobowiązani do przedstawienia wkładu poszczególnych wykonawców w przygotowanie publikacji (z wyszczególnieniem, który z Autorów jest twórcą koncepcji, metod i in.). Osobą odpowiedzialną za tekst pozostaje Autor, który zgłasza go do publikacji.

W tym celu Autor składający tekst, poza oświadczeniem dla Wydawnictwa o oryginalności tekstu (dostępne na: http://www.ajd.czyst.pl/media/domeny/53/static/wydawnictwo/druki/oswiadczenie_oryginal.pdf), zobowiązany jest wypełnić także oświadczenie dla Redakcji (dostępne na stronie pisma „Res Politicae”).

Ponadto Autor jest zobowiązany do ujawnienia informacji o źródłach finansowania badań, o ile nadesłana do „Res Politicae” praca powstała dzięki finansowaniu nauki (np. grant) lub z udziałem instytucji naukowo-badawczych i in.

W przypadku dopuszczenia się przez Autora nierzetelności naukowej, Redakcja będzie ujawniać informacje o tym oraz podawać do wiadomości instytucjom afiliacyjnym Autora.

Redakcja „Res Politicae”